

Vaikuttavuutta pöytään!

"Tuloksia yksilöllisellä ohjauksella" –webinaari

20.4.2023

Tom Tarvainen, Arvo ry

Ohjelma

1. Joitakin havaintoja vaikuttavuudesta
2. Mitä on vaikuttavuus?
3. Väline vaikuttavuuden osoittamiseen: vaikuttavuusketju
4. Kysymyksiä ja kommentteja

Joitakin havaintoja vaikuttavuudesta

1. Helppo pyytää, vaikeampi toteuttaa
2. Se ettei toimintaa, palvelua tai ratkaisua ole arvioitu vaikuttavaksi, ei vielä tarkoita, etteikö se sitä olisi
3. Usein pystytään osoittamaan vaikutuksia, siitä vielä matkaa vaikuttavuuteen
4. Välineitä on olemassa
5. Vaikutusten ja vaikuttavuuden osoittamista ja mittaamista tarvitaan

Tiedetään mikä toimii ja mikä ei
Rajalliset resurssit parhaaseen mahdolliseen käyttöön

**Mitä on
vaikuttavuus?**

Vaikuttavuus (Impact)

- Vaikuttavuus on **mitattava muutos** ihmiselle tai ympäristölle ja yhteiskunnalle tärkeässä ongelmassa tai tarpeessa
- Ongelman ratkaiseminen tuottaa **hyötyä** yhteiskunnalle, ihmiselle tai ympäristölle

Vaikuttavuus

- Muutoksen tulee olla **merkittävä parannus nykytilanteeseen**
- Teidän toimintanne seurausta tai eri toimijoiden yhteistoiminnan seurausta (yhteisövaikuttavuus)
- Ei siirrä ongelmaa muualle tai aiheuta samalla uusia ongelmia muualla
- On pitkäkestoinen/pysyvä
- Tapahtuu yleensä pitkällä aikavälillä

Vaikuttavuuden peruskysymyksiä

Mitä

- Mitä sosiaalista tai ekologista haastetta ratkotaan? Mitä muutosta saadaan aikaan?
- Kuinka tärkeä vaikutus on ihmiselle, yhteiskunnalle tai ympäristölle?

Kuka

- Ketä haaste koskee?
- Missä asemassa he ovat?

Kuinka paljon

- Kuinka suuri muutos saadaan aikaan laajuudessa, syvyydessä ja pysyvyydessä?

Kontribuutio

- Olisiko muutos saatu aikaan myös ilman toimintaanne?

Riski

- Mitä riskejä on, että muutoksia ei saada aikaan tulevaisuudessa?
- Kuinka suuri tai todennäköinen tuo riski on?

Mitä?

- Seuraukset, joita ongelman olemassaolo aiheuttaa
- Ongelma tai haaste, jonka ratkaiseminen on tärkeää ihmiselle ja yhteiskunnalle.
- Juurisyys ovat ongelman taustalla vaikuttavia asioita, niihin puuttamalla ongelma voidaan ratkaista.

Kuka?

- Ketä ongelma koskee?
- Kuinka paljon heitä on?
- Mikä heidän elämäntilanteensa on?
- Missä asemassa he ovat?

Kuinka paljon?

- Muutoksen tulee olla merkittävä
- **LAAJUUS**
Kuinka monta henkilöä tavoitettu ja kuinka monessa on tapahtunut myönteinen muutos? Esim. kuinka moni palvelun käyttäjästä työllistyi?
- **SYVYYS**
Kuinka syvä muutos on? Esim. kuinka paljon heidän tulonsa muuttuivat?
- **PYSYVYYS**
Kuinka pitkään vaikutus kestää? Mikäli henkilö työllistyy 3kk:n määräaikaiseen työhön ja palaa tämän jälkeen työttömäksi, ei voida puhua vaikuttavuudesta.

Kohti vaikuttavuusvisiota ja -tavoitteita

Hyvä tavoite

S = specific (konkreettinen)

M = measurable (mitattava)

A = attainable (saavutettava)

R = relevant (merkityksellinen)

T = time bound (aikaan sidottu)

Vaikuttavuusvisio

- Zero Waste for construction
- "0 syrjäytynyttä nuorta vuoteen 2050 mennessä"
- "Terveellinen ruoka kuuluu kaikille"

Visiota konkretisoivat tarkemmat tavoitteet

- "Alueen lapsista 75% saa pysyvän, säännöllisen ja ohjatun harrastuksen vuosina 2023–2024"
- "Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden 30% nopeampi työllistyminen"
- "50% vähemmän ruokahävikkiä"

Väline vaikuttavuuden osoittamiseen: vaikuttavuusketju

Vaikuttavuusketju

- Yksinkertaistettu kuvaus siitä, miten vaikutukset ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus saadaan aikaan toiminnan seurauksena
- Ensimmäinen askel syy-seuraussuhteiden ymmärtämiseen
- Johtamisen, palvelujen suunnittelun, arvioinnin ja viestinnän apuväline

Lue lisää:

Sitra

Vaikuttavuuden askelmerkit

Hyvän Mitta
hyvanmitta.fi

Tarve

Mistä yhteiskunnallisesta haasteesta on kysymys? Ketä se koskee ja kuinka paljon heitä on?

Visio

Miltä tilanne näyttää, kun tarpeeseen on vastattu?

Tavoitteet

Mitä konkreettisia muutoksia ihmisten elämässä tulee tapahtua, jotta visio on mahdollinen?

Resurssit

Mitä resursseja tavoitteiden toteuttaminen vaatii?

Toimenpiteet

Mitä tehdään, kuinka paljon, kenelle? Mikä takaa sen, että tavoitellut muutokset saadaan aikaan?

Tulokset

Mitä tuloksia syntyy? Millä mittareilla niitä seurataan ja miten tulokset todennetaan?

Vaikuttavuus

Mitä inhimillisiä ja taloudellisia hyötyjä yhteiskunnallisella tasolla syntyy, kun tarpeeseen on vastattu?

Tietolähteet

Tietolähteet

Tietolähteet

Tietolähteet

Tietolähteet

Tietolähteet

Tietolähteet

Tarve

- Mihin yhteiskunnalliseen ilmiöön toiminta liittyy?
- Mitä haastetta ratkaisemme?
- Keitä ongelma koskee, kuinka paljon heitä on?
- Mitä tiedämme ongelman syistä?
- Mitä tiedämme ongelman seurauksista?

Visio

- Minkä yhteiskunnallisen muutoksen yhteiskunnallisessa tarpeessa haluamme saada aikaan?
- Millä alueella muutos halutaan aikaansaada (paikallinen, valtakunnallinen, globaali)?
- Minkä suuruinen muutos on esimerkiksi euroissa tai lukumäärissä?
- Millä aikavälillä muutos tapahtuu?

Tavoitteet

- Mitä muutoksia pitää tapahtua, jotta visio toteutuu?
- Minkälaisia muutoksia kohderyhmien elämässä tavoitellaan?
- Ovatko kohderyhmät segmentoitavissa tarkempiin alaryhmiin?
- Kuinka monessa henkilössä muutos halutaan saada aikaan?
- Kuinka syvä ja pysyvä muutos on?
- Missä ajassa tavoitteet on tarkoitus saavuttaa?

Resurssit

- Mitä resursseja tarvitaan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen?
- Mitä osaamista tarvitaan?
- Mitä yhteistyökumppaneita tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseen?

Resurssit

- Mitä resursseja tarvitaan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen?
- Mitä osaamista tarvitaan?
- Mitä yhteistyökumppaneita tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseen?

Toimenpiteet

- Mitä milläkin resurssilla tehdään ja miten paljon resursseja kukin toimenpide vaatii?
- Mitä toimenpiteitä tehdään ja kuinka paljon?
- Miksi jonkin toimenpiteen on ajateltu johtavan haluttuun muutokseen?
- Mitä tehdään eri tavalla kuin aiemmin?

Tulokset

- Mikä muuttui kohderyhmän elämässä?
 - Millä aikavälillä tulokset syntyivät?
 - Millä mittareilla niitä seurattiin?
 - Mitä kielteisiä tai odottamattomia vaikutuksia toiminnasta seurasi?
- tuloksia arvioidaan suhteessa asetettuun tavoitteeseen

Vaikuttavuus

- Mitä inhimillisiä ja taloudellisia hyötyjä tuloksista seuraa pitkällä aikavälillä?
- Maksaako toimintamalli itsensä takaisin?
- Millä ehdoilla ja millä aikavälillä?

Kysymyksiä ja keskustelua

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS